

„EKO – BZURA”

Wrzesień 2015 r.

Bajka o odpadach

W tym numerze:

- 1 Bajka o odpadach
 - 2 PCB - zalety i zagrożenia
 - 4 Baterie i akumulatory
 - 5 Odpady medyczne i weterynaryjne
 - 7 „Czysto nad BZURĄ”
 - 8 O inwestycji
-

Jest wiele bajek i baśni o niezwykłych przemianach, wystarczy wspomnieć bajkę o brzydkim kaczątku czy też Kopciuszkę. Z brzydkiego kaczątka wyrósł piękny łąbędź, a zaniedbany Kopciuszek wyrósł na piękną księżniczkę.

Takie cudowne zamiany możemy przenieść na nasze odpady (śmieci) z tworzyw sztucznych. W naszym codziennym życiu mamy codziennie do czynienia z tworzywami sztucznymi. W koszach kuchennych gromadzimy butelki PET po napojach, kubeczki po jogurtach, kefirach, śmietanie, reklamówki i woreczki foliowe.

Naszym obowiązkiem jest segregowanie i gromadzenie odpadów z tworzyw sztucznych w odpowiednich workach albo pojemnikach. Tworzywa takie odbierane są i transportowane odpowiednim samochodem do zakładu recyklingu (przerobu tworzyw). Tam na urządzeniach mechanicznych i automatycznych są rozdzielane do odpowiednich pojemników a następnie zostają powtórnie przetworzone na regranulat lub recyklat. Granulat transportowany jest do innego zakładu produkcyjnego gdzie zostaje wykorzystany do produkcji różnych nowych pełnowartościowych i użytecznych przedmiotów.

Z tworzywa sztucznego, które otrzymało „drugie życie” otrzymuje się m.in.: butelki do chemii gospodarczej, różne pojemniki, kanistry, folie, słupki drogowe i ogrodzeniowe, zabawki, długopisy, meble ogrodowe, ekrany akustyczne przy autostradach, doniczki, włókna do dywanów i bluz polarowych.

Właściwe wykorzystanie tworzyw sztucznych powoduje to, że oszczędzamy wodę, energię, pieniądze, czas, surowce naturalne i dbamy o nasze środowisko.

**Pamiętaj segreguj odpady, tworzywa sztuczne
dzięki Tobie dostają kolejne życie.**

Związek Międzygminny „BZURA”

ul. Pijarska 1 lokal 9,
II piętro,
99-400 Łowicz
Tel./fax: 46 839 62 71
e - mail:
zmbzura@zmbzura.pl

 9,6 mln ton

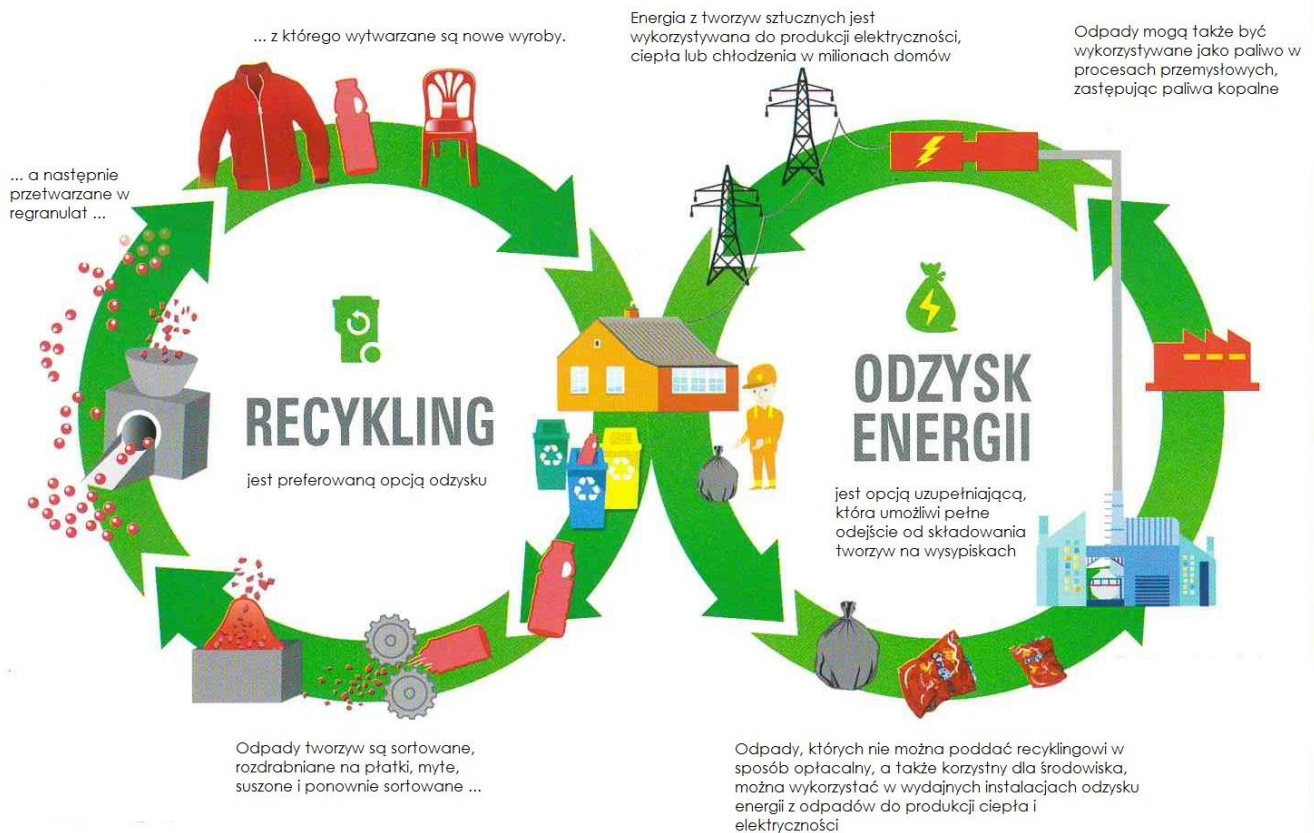
odpadów tworzyw jest składowane na wysypiskach w Europie każdego roku

 16-19 mln

o tyle mieszkańców więcej mogłoby być zaopatrzonych w energię pochodzącą z odpadów tworzyw

 40%

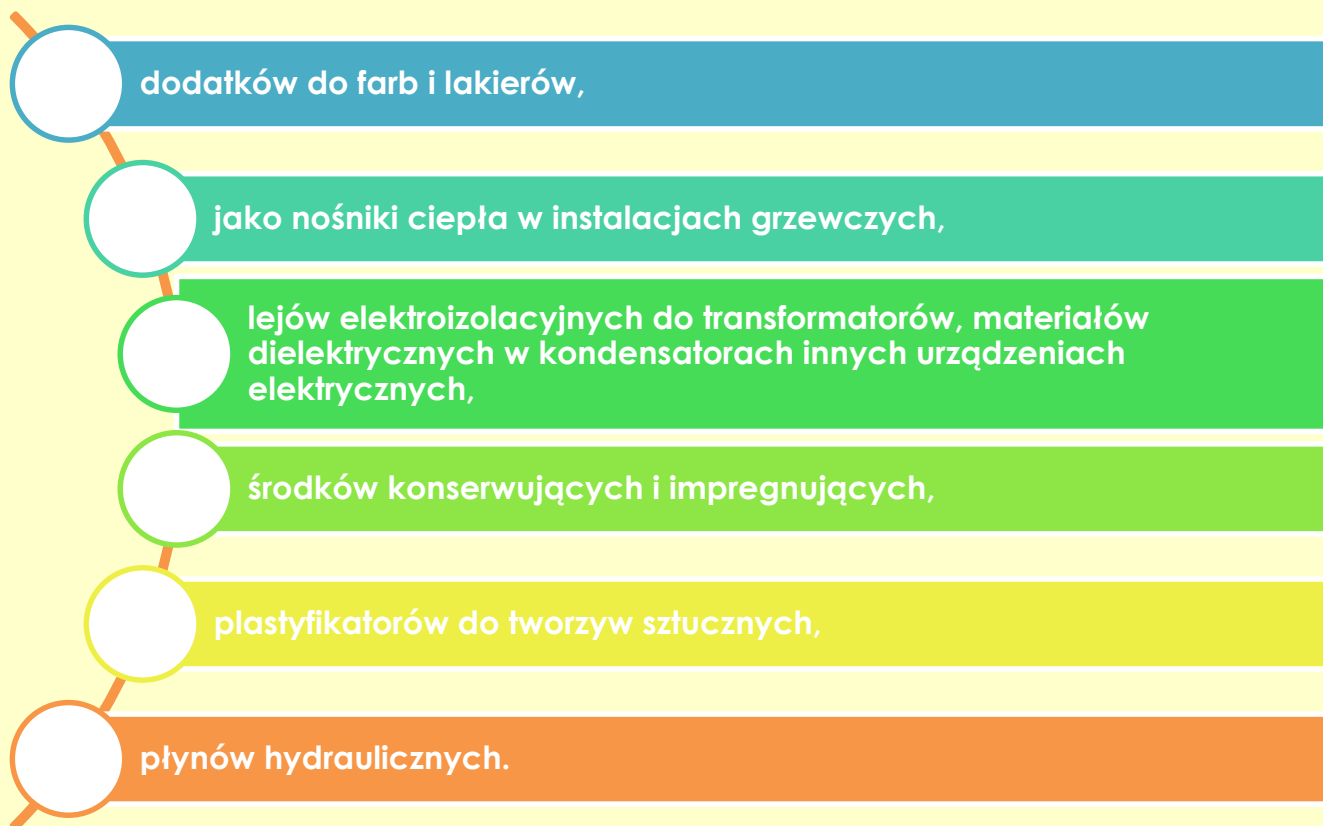
to średni poziom recyklingu opakowań z tworzyw w czołowych krajach UE

ODPADY NIEBEZPIECZNE

PCB - zalety i zagrożenia

Nazwą "polichlorowane bifenyle", w skrócie "PCB", określa się grupę związków organicznych, w których cząsteczce występują atomy chlorowca - najczęściej chloru - jako podstawniki w pierścieniach związków aromatycznych. Były powszechnie stosowane w latach 1950 - 1980 w produkcji wielu wyrobów między innymi:

Związki te, znakomite w zastosowaniach przemysłowych, niestety wpływają negatywnie na organizm ludzki. Przedostając się do niego poprzez łańcuch żywnościowy, uszkodzają system nerwowy, trawienny, wydalniczy, mają działanie rakotwórcze, a także - jak stwierdzono - wpływają na zapis genetyczny. Szczególne zagrożenie powstaje w przypadku pożaru wyrobów zawierających PCB. PCB bowiem w wysokich temperaturach ulega rozkładowi, a produktami tego rozkładu są substancje o najwyższej znanej toksyczności w postaci dioksyn. Zagrożenie stwarzane przez PCB uznano za jeden z globalnych problemów ekologicznych, co doprowadziło do zaprzestania ich produkcji i stosowania oraz podjęcia działań dla zniszczenia wyprodukowanych związków. PCB od 1 stycznia 2011 r. stały się odpadami niebezpiecznymi w rozumieniu przepisów ustawy o odpadach.

PCB, czyli polichlorowane bifenyle, to wyjątkowo odporne chemicznie ciecze, które nie ulegają spalaniu i słabo przewodzą prąd. Dzięki tym właściwościom znalazły liczne zastosowania jako główne składniki olejów elektroizolacyjnych wykorzystywanych do napełniania transformatorów, kondensatorów, a także jako płyny hydrauliczne, smary odporne na wysoką temperaturę, do wyrobu opakowań, jako składniki farb drukarskich, dodatki w preparatach owadobójczych, czy jako dodatki do klejów i tworzyw sztucznych.

Usuwanie PCB w Polsce trwa już dziewięć lat – to bardzo długi okres na przystosowanie się do nowych przepisów. Usunięcie lub oczyszczenie urządzeń zawierających PCB należy zlecić wyspecjalizowanym firmom, które posiadają odpowiednie zezwolenia na prowadzenie takiej działalności. PCB powinno być przede wszystkim unieszkodliwiane poprzez spalanie w spalarniach odpadów. Obecnie na terenie kraju znajduje się jedna instalacja do dekontaminacji transformatorów. Oleje i ciecze zawierające PCB unieszkodliwiane są metodą termicznego przekształcania w 2 instalacjach.

Baterie i akumulatory

Polacy rocznie zużywają ok. 240 milionów jednorazowych baterii, zawierających metale ciężkie (cynk, rtęć, kadm, ołów, kadm i nikiel) oraz szkodliwe substancje takie jak lit i mangan, które nie ulegają neutralizacji i redukcji. Baterie mają bardzo krótki żywot i szybko trafiają do kosza, a uwalniane z nich ciężkie metale oraz cały szereg substancji toksycznych lub żrących wchodzących w skład baterii stanowią poważne zagrożenie. Okazuje się, iż 90% baterii używanych w Polsce to baterie jednorazowe. Najczęściej używane są baterie cynkowo-manganowe. Baterie alkaliczne są jeszcze w Polsce stosowane stosunkowo rzadko w porównaniu do innych krajów Unii Europejskiej. Bez względu na fakt, iż używane w Polsce baterie w zależności od ich rodzaju, zawierają różną ilość substancji szkodliwych dla środowiska, należy zbierać wszystkie zużyte baterie i przekazywać je do punktów selektywnej zbiórki, gdyż niezależnie od ich składu chemicznego, ich wpływ na nasze życie i zdrowie nie jest obojętny. Odzyskanie baterii i ich odpowiednie przetworzenie jest możliwe tylko po oddzieleniu ich od strumienia pozostałych odpadów komunalnych.

Wiele niebezpiecznych dla środowiska baterii kończy swój żywot na śmietniku, ponieważ tylko niektórzy z nas segregują odpady w swoich gospodarstwach domowych. Fakt ten często wynika z niewiedzy na temat prawidłowego postępowania z różnymi odpadami komunalnymi oraz braku świadomości o szkodliwości baterii dla środowiska naturalnego. Traktując wszystkie baterie i akumulatory jako odpady niebezpieczne uchronimy siebie i środowisko naturalne od ich szkodliwego wpływu.

Zużyte baterie i akumulatory zaliczane są do odpadów niebezpiecznych, dlatego należy pamiętać o ich oddzieleniu od "zwykłych śmieci" poprzez segregację u źródła, czyli bezpośrednio w domu.

Powinny być zbierane do oddzielnych pojemników tj. pudełek kartonowych, metalowych puszek, woreczków itp. Po napełnieniu pojemnika należy przekazać je bezpośrednio do miejsc odbioru i punktów selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych – m.in. do: szkół, bibliotek i innych placówek oświatowych, siedzib urzędów i instytucji oraz punktów sprzedaży przenośnych baterii, akumulatorów. Powyższe działania mają na celu wyeliminowanie zużytych baterii przenośnych ze strumienia odpadów komunalnych, trafiających na lokalne wysypiska.

Należy pamiętać, że baterie, które bezmyślnie wyrzucamy do śmietnika wydzielają toksyczne związki trafiające bezpośrednio do gleby (proces degradacji, składowanie), a w następstwie przenikają do wód gruntowych.

Zbieraj zużyte baterie, ponieważ:

- dbasz o swoje zdrowie i zdrowie innych,
- ograniczasz eksploatację zasobów naturalnych,
- chronisz środowisko naturalne dla siebie i innych pokoleń,
- zmniejszasz ilość szkodliwych odpadów.

Pamiętaj!

- oddziel wszystkie baterie od pozostałych odpadów,
- nie zapomnij o bateriach ukrytych w różnych przedmiotach,
- regularnie zanoś zużyte baterie do miejsc odbioru i punktów zbierania zużytych baterii.

Szkodliwy wpływ baterii na środowisko:

- jedna bateria zegarkowa zawierająca srebro skutecznie skaża od 5 000 do 50 000 litrów wody,
- jedna bateria w kompostowni powoduje zatrucie całej partii kompostu,
- jedna bateria typu „paluszek” zanieczyszcza trwale 1m³ ziemi,
- wyrzucanie baterii lub akumulatora na śmietnik jest zagrożone karą grzywny,
- nie niszc i nie wrzucaj do ognia – może to spowodować wyciek lub eksplozję.

Odpady medyczne i weterynaryjne

Odpady medyczne to substancje stałe, ciekłe i gazowe powstające przy leczeniu, diagnozowaniu oraz profilaktyce, w działalności medycznej prowadzonej w obiektach lecznictwa zamkniętego, otwartego oraz w obiektach badawczych i eksperymentalnych. Odpady medyczne powstają w różnych jednostkach opieki zdrowotnej, takich jak: szpitale ogólne, szpitale psychiatryczne, sanatoria rehabilitacyjne, ośrodki leczenia odwykowego, zakłady pielęgnacyjno - opiekuńcze, zakłady leczniczo wychowawcze, zakłady opiekuńczo - lecznicze, szpitale uzdrowiskowe, sanatoria uzdrowiskowe, hospicja, przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, punkty lekarskie, praktyki lekarskie (indywidualne specjalistyczne i grupowe).

Dotychczasowy stan gospodarki odpadami medycznymi w kraju jest niezadowalający. Często zdarza się, że odpady medyczne bez odpowiedniego zabezpieczenia trafiają na wysypiska odpadów komunalnych lub spalane są w kotłowniach szpitalnych. Problematyka prawidłowego usuwania i unieszkodliwiania odpadów medycznych stanowi aktualnie jeden z istotnych problemów dostrzeganych przez służby sanitarno-epidemiologiczne i ochrony środowiska głównie z uwagi na rozproszenie miejsc powstawania tych odpadów. Aby rozwiązać problem prawidłowej gospodarki odpadami medycznymi należy poznać aktualny stan w zakresie ich powstawania, metod unieszkodliwiania oraz mocy przerobowych instalacji.

Odpady medyczne stwarzają problem z uwagi na:

- obecność niebezpiecznych substancji chemicznie pochodzących z nieużytych lub przeterminowanych leków i odczynników chemicznych,
- obecność tkanki i konieczność zapewnienia odpowiedniego postępowania poprzez jej spopielenie,
- zagrożenie infekcyjne wszystkich typów odpadów wchodzących w skład specyficznych odpadów medycznych.

Skład odpadów medycznych:

- odpady powstałe przy zabiegach,
- odpady niebezpieczne (farmaceutyki), szczątki ludzkie, kultury mikrobiologiczne,
- odpady biologiczne i materiały zanieczyszczone krwią itp.,
- odpady w postaci krwi i jej produktów.

Klasyfikacja odpadów medycznych:

1. Odpady bytowo-gospodarcze – odpady z pomieszczeń biurowych, administracyjnych, zaplecza warsztatowego i służb technicznych, odpady bytowe z oddziałów niezabiegowych, odpady z kuchni i resztki posiłków z oddziałów niezakaźnych;
2. Odpady potencjalnie zainfekowane – odpady powstające w miejscach przebywania chorych, salach zbiorowych, pokojach chorych, korytarzach i innych miejscach zagrożonych zainfekowaniem. Odpady te ze względu na bezpośredni kontakt z chorymi stanowią zagrożenie infekcyjne dla ludzi i środowiska. Do odpadów tych zaliczamy m.in.:
 - opakowania po lekach i leki przeterminowane,
 - odpady specyficzne zakażone drobnoustrojami (zużyte materiały opatrunkowe, strzykawki, igły, materiały laboratoryjne i medyczne itp.);
3. Odpady specjalnie gromadzone w sposób zorganizowany i posiadające możliwości wykorzystania: odpady radioaktywne, zużyte diagnostyki izotopowe, substancje toksyczne, zużyte oleje, substancje chemiczne nienadające się do spalania ze względów bhp, zużyte rozpuszczalniki i odczynniki chemiczne, odpady srebronośne, zużyte baterie, uszkodzone termometry rtęciowe i zużyte świetlówki;
4. Odpady powstające w salach operacyjnych, prosektoriach, na oddziałach zakaźnych, w gabinetach zabiegowych, na oddziałach chirurgicznych itp.
5. Odpady wtórne to pozostałości⁵ po przeróbce termicznej odpadów specyficznych.

Sposoby unieszkodliwiania odpadów medycznych

Odpady medyczne zaliczane do niebezpiecznych nie mogą być poddawane odzyskowi - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów medycznych i weterynaryjnych, których poddawanie odzyskowi jest zakazane (Dz. U. Nr 8, poz. 102 i 103). W związku z tym odpady te poddawane są różnym sposobom unieszkodliwiania takie jak:

Dopuszczalne sposoby unieszkodliwiania niebezpiecznych odpadów medycznych zostały przedstawione w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 8, poz. 103 i 104).

Odpady amalgamatu dentystycznego oraz zużyte lecznicze kąpiele, które są aktywne biologicznie o właściwościach zakaźnych powinny poddawane być obróbce fizyczno-chemicznej. Leki cytotoksyczne oraz leki cytostatyczne unieszkodliwiane są jedynie w procesie termicznego przekształcania odpadów.

Pozostałe niebezpieczne odpady medyczne mogą być poddawane procesowi termicznego przekształcania odpadów lub innemu procesowi unieszkodliwiania, a więc: mogą być autoklawowane, poddawane dezynfekcji termicznej, działaniu mikrofal itd. Najbardziej popularnym sposobem unieszkodliwiania odpadów medycznych jest poddawanie ich procesowi termicznego przekształcania odpadów, czyli spalania w specjalnych spalarniach.

Odpady weterynaryjne to odpady powstające w związku z badaniem, leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach.

Zasady postępowania z odpadami weterynaryjnymi określa Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 Października 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami weterynaryjnymi.

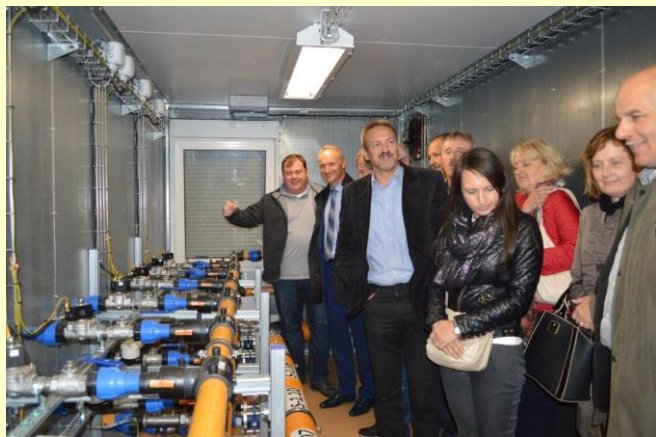
Klasyfikacja odpadów weterynaryjnych:

1. Odpady weterynaryjne zakaźne – zawierają żywe mikroorganizmy lub ich toksyny, powodują choroby zakaźne u ludzi lub innych żywych organizmów.
2. Odpady weterynaryjne niebezpieczne – zawierają substancje chemiczne, powodują choroby niezakaźne u ludzi lub zwierząt lub mogą być źródłem skażenia środowiska.
3. Odpady weterynaryjne pozostałe – nie posiadające niebezpiecznych.

Odpady weterynaryjne zakaźne i niebezpieczne należy unieszkodliwić: selektywna zbiórka odpadów musi odbywać się w miejscu ich powstawania, każdy Lekarz Weterynarii jest odpowiedzialny za swoje odpady i musi przestrzegać zasad ich gromadzenia opisanych w Rozporządzeniu.

„Czysto nad BZURĄ” – program edukacji ekologicznej mieszkańców gmin członkowskich Związku Międzygminnego „BZURA”

Zadaniem programu edukacji ekologicznej pn. „Czysto nad BZURĄ” z zakresu segregacji odpadów jest aktywizacja społeczeństwa i motywowanie do działań proekologicznych. Założeniem tych działań jest zmniejszenie strumienia odpadów przekazywanych na składowiska, poprzez wysegregowanie w gospodarstwach domowych surowców wtórnych. Ta wstępna selekcja u „źródła” ma być efektem działań edukacyjnych realizowanych w ramach zadania zaproponowanego przez Związek Międzygminny „BZURA”. Na realizowany program składały się m.in. następujące zadania:

Wyjazd studyjny do zakładu zagospodarowania odpadów 4. komunalnych NOVAGO w Mławie Sp. z O.O. w dniu 21 września 2015 r.

Wycieczka pozwoliła poznać najnowsze osiągnięcia technologiczne, które udało się zastosować w zakładzie w Mławie, a także innowacje, którymi może się pochwalić Spółka. Przedstawiciele Związku zapoznali się z wizją jaką przyświecała władzom spółki podczas prezentacji multimedialnej, po której nastąpiła wycieczka po zakładzie.

Piknik Rodzinny w Przedszkolu Samorządowym w Ujeździe – 13 czerwca 2015 r.

Najbardziej bezpośrednią formą kontaktu z mieszkańcami Związku jest udział stoiska informacyjnego z imprezach plenerowych Gmin członkowskich podczas dożynek, pikników, przeróżnych świąt. W tym roku uczestniczyliśmy w 10 takich uroczystościach

WARSZTATY „AKCJA – segregacja!!!”

Nauczyciele również chcą się uczyć i prowadzić ciekawe zajęcia, dlatego chętnie uczestniczyli w organizowanych przez Związek Międzygminny „BZURA” warsztatach pn. „AKCJA – segregacja!!!”, 29 września 2015 r.

Warsztaty miały za zadanie w praktyczny sposób wspomóc nauczycieli przyrody, biologii i geografii w realizacji zajęć z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi – segregacji odpadów. Jak widać nauczyciele z chęcią podejmowali nowe wyzwania.

O inwestycji

Związek Międzygminny „BZURA” zrzeka 21 gmin z terenu województwa łódzkiego. Powstał w celu stworzenia i wdrożenia kompleksowego, szczelnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, obejmującego selektywną zbiórkę odpadów, odzysk, recykling i unieszkodliwianie. Powyższe zadania realizowane są poprzez budowę nowoczesnej instalacji tj. Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów 5. Komunalnych w miejscowości Piaski Bankowe w Gminie Bielawy dla około 50 tysięcy ton odpadów rocznie.

Powołanie do życia Zakładu pozwoli na zdrowe funkcjonowanie ludzi w środowisku i zaangażowania się wszystkich w poprawę warunków życia mieszkańców i wzrost znaczenia środowiska jako czynnika stymulującego rozwój społeczno-gospodarczy, a co za tym idzie zwiększy się stopień segregacji, odzysku i recyklingu odpadów i ograniczy ich składowanie.

Zakład będzie zespołem obiektów budowlanych, składających się z:

- hali sortowni odpadów komunalnych,
- tunelowej kompostowni odpadów,
- budynku administracyjno - socjalnego
- kwater składowania odpadów balastowych,
- infrastruktura towarzysząca.

ZWIĄZEK
MIĘDZYGMINNY
„BZURA”

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W ŁODZI

www.zmbzura.pl

Dofinansowano ze Środków Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.